

Pregnancy Help Australia Limited

Tờ Thông tin Bệnh hoa liễu

Bệnh hoa liễu

Bệnh hoa liễu (STIs) là những bệnh thông thường trên khắp thế giới. Những bệnh này có thể là do vi khuẩn, siêu vi khuẩn hoặc ký sinh trùng gây ra. Bạn có thể nghĩ rằng chỉ có người khác mới bị bệnh hoa liễu (STIs) và bạn không có nguy cơ bị bệnh này, nhưng bất cứ ai có giao hợp đều có thể bị bệnh hoa liễu.

Bạn không thể biết chỉ bằng cách nhìn vẻ ngoài của một người nào đó rằng họ bị bệnh hoa liễu (STI). Nếu giao hợp với người bị STI mà bạn không sử dụng phương pháp bảo vệ, bạn rất dễ bị lây bệnh STI đó. Một số bệnh hoa liễu lây lan khi tiếp xúc da với da.

Các bệnh hoa liễu gồm có chlamydia, mụn rộp, lậu, giang mai, mụn cóc sinh dục (HPV), bệnh trùng roi (trichomonas), ghê ngứa, chấy ở bộ phận sinh dục (chí), viêm gan và HIV (siêu vi khuẩn gây bệnh AIDS).

Nếu có giao hợp, bạn nên nói chuyện với bác sĩ để làm xét nghiệm kiểm tra, ngay cả khi bạn không có dấu hiệu hoặc triệu chứng bị bệnh hoa liễu (STI).

Các triệu chứng có thể khác nhau

Hiện có nhiều STIs khác nhau. Một số STI gây ra các triệu chứng và một số khác không để lại dấu hiệu bị bệnh. Các triệu chứng thông thường bao gồm:

- Chảy chất dịch khác thường từ dương vật hoặc âm đạo
- Bị đau khi giao hợp hoặc đi tiểu
- Vết lở, mụn nước, loét, mụn cóc hoặc nổi mẩn đỏ ở vùng bộ phận sinh dục
- Ngứa hoặc kích ứng ở vùng bộ phận sinh dục
- Tiêu chảy dai dẳng.
- Sốt, triệu chứng giống như cúm, sưng hạch

STIs lây lan trong khi giao hợp

Các hoạt động tình dục phổ biến nhất có thể làm lây lan bệnh hoa liễu từ người này sang người kia bao gồm:

- **Giao hợp qua ngả âm đạo** – dương vật người đàn ông trong âm đạo người phụ nữ.
- **Giao hợp qua ngả hậu môn** – dương vật người đàn ông trong hậu môn người bạn đời (người bạn đời có thể là nam hay nữ).
- **Giao hợp bằng miệng** – dương vật người đàn ông trong miệng người bạn đời, hay miệng hoặc lưỡi người bạn đời trong âm đạo người phụ nữ.
- **Giao hợp bằng miệng-hậu môn** – miệng hoặc lưỡi người bạn đời này trên hậu môn người bạn đời kia.
- **Bộ phận sinh dục tiếp xúc da-với-da.**

STIs cũng có thể lây lan khi sử dụng chung kim chích hoặc lây từ mẹ sang con trong khi sinh nở.

Những trợ giúp có sẵn?

Bác sĩ có thể cho làm xét nghiệm nước tiểu đơn giản, lấy mẫu quệt hoặc thử máu. Một số bệnh STI có thể điều trị dễ dàng khi chẩn đoán được bệnh.

Các phương pháp điều trị các loại bệnh khác có thể gồm có:

- Vi khuẩn – thuốc trụ sinh, một liều mạnh hoặc một đợt thuốc
- Ký sinh trùng – thuốc thoa/thuốc rửa
- Siêu vi khuẩn – không có phương pháp chữa trị STIs siêu vi. Trong đa số trường hợp, chúng ta có các biện pháp điều trị để giúp kiểm chế các triệu chứng.

Điều rất quan trọng là nếu bác sĩ chẩn đoán bạn bị bất kỳ STIs nào đã nêu, bạn phải thông báo cho tất cả người bạn đời mà bạn đã giao hợp trong 6 tháng qua biết để họ có thể được làm xét nghiệm kiểm tra và điều trị nếu cần.

Tài liệu tham khảo: Trang mạng Better Health Channel của Chính phủ Victoria.

Làm sao để tránh bị lây bệnh?

Cách tốt nhất để phòng ngừa STIs là tuyệt đối không giao hợp. Cách tốt nhất kế tiếp để tránh bị lây bệnh là luôn luôn sử dụng bao cao su kèm chất bôi trơn tan trong nước. Bao cao su sẽ bảo vệ phần nào, nhưng chỉ là phần da được bao phủ.

Nếu không điều trị thì sao?

- Các biến chứng sau khi phá thai
- Dễ bị HIV hơn
- Ung thư cổ tử cung hoặc ung thư miệng và cổ họng (do HPV gây ra – những người giao hợp bằng miệng sáu lần trở lên dễ bị lây bệnh nhất)
- Thai phụ có thể sẽ sinh non
- Tổn thương gan và Ung thư gan (Viêm gan B và C)
- Trong những trường hợp thật nặng, tử vong (AIDS & Viêm gan B)
- Suy tim, đau nhói, sa sút trí tuệ và loét lở lan rộng (Giang mai)
- Vô sinh (Nữ – Viêm khoang chậu (PID) gây đau nhức kinh niên ở vùng chậu; Nam – Viêm mào tinh hoàn, nhiễm trùng tinh hoàn dài hạn.

Tái khám là điều quan trọng

Nếu bác sĩ kê toa thuốc trụ sinh cho bạn để trị STI vi khuẩn, bạn nên uống hết thuốc, tránh giao hợp trong 7 ngày sau khi điều trị và luôn sử dụng bao cao su. Làm xét nghiệm lại sau khi điều trị được 3 tháng.

Chlamydia

Chlamydia là gì và bạn bị lây bệnh này bằng cách nào?

Chlamydia là loại STI vi khuẩn thông thường nhất. Bạn bị lây bệnh khi giao hợp với người bị bệnh này. Trẻ sơ sinh có thể bị người mẹ lây truyền bệnh này trong khi sinh nở. Dù đa số người bệnh không có triệu chứng, họ vẫn có thể lây bệnh chlamydia.

Nếu tôi chỉ giao hợp bằng miệng hoặc qua ngã hậu môn có an toàn hay không?

Chlamydia cũng có thể lây lan khi giao hợp bằng miệng hoặc ngã hậu môn.

Nếu tôi bị lây bệnh thì sao?

Nếu bạn giống đa số người khác, bạn sẽ không bị triệu chứng nào hết. Mặt khác, bạn có thể bị các triệu chứng như đau rát khi đi tiểu hoặc "chảy chất dịch" từ dương vật hoặc âm đạo. Nếu là nữ, bạn có thể bị đau ở bụng. Đây có thể là vì bị viêm vùng chậu (PID) do chlamydia gây ra. PID có thể cản trở bạn thụ thai. Chlamydia cũng khiến bạn dễ bị HIV hơn.

Điều trị bệnh Chlamydia bằng cách nào?

Chlamydia có thể được điều trị bằng thuốc trụ sinh. Chữa trị chậm trễ có thể khiến bạn bị các vấn đề nghiêm trọng. Cả bạn lẫn người bạn đời phải được điều trị.

Mụn rộp bộ phận sinh dục

Mụn rộp bộ phận sinh dục là gì và bạn bị lây bệnh này bằng cách nào?

Mụn rộp sinh dục là loại STI siêu vi khuẩn thông thường nhất. Bệnh này do siêu vi khuẩn herpes simplex gây ra. Cứ 8 người Úc ở tuổi từ 25 trở lên thì có 1 người có siêu vi khuẩn này. (1) Bạn bị lây bệnh khi giao hợp với người bị bệnh này và trẻ sơ sinh có thể bị người mẹ lây truyền bệnh này trong khi sinh nở. Dù đa số người bệnh không có triệu chứng, họ vẫn có thể lây bệnh mụn rộp.

Nếu tôi chỉ giao hợp bằng miệng hoặc qua ngã hậu môn có an toàn hay không?

Bệnh mụn rộp (Herpes) cũng có thể lây lan khi giao hợp bằng miệng hoặc ngã hậu môn.

Tôi bị bệnh này thì sao?

Nếu bạn giống đa số người khác, bạn sẽ không bị triệu chứng nào hết. Mặt khác, bạn có thể bị các triệu chứng như đợt mụn rộp bùng phát đau đớn, vết lở hoặc loét. Bạn cũng có thể bị đau và rát khi đi tiểu. Bệnh mụn rộp sinh dục cũng khiến bạn dễ bị HIV hơn.

Điều trị bệnh mụn rộp sinh dục bằng cách nào?

Một khi đã bị mụn rộp, bạn luôn luôn có siêu vi khuẩn herpes. Hiện nay không có thuốc chữa. Tuy nhiên, một số loại thuốc có thể làm giảm các triệu chứng của bạn.

(1)<http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/Lokup/4102.0Main+Features10Jun+2012>

Bệnh lậu

Bệnh lậu là gì và bạn bị lây bệnh này bằng cách nào?

Bệnh lậu là loại STI vi khuẩn thông thường đứng hàng thứ hai. Bạn bị lây bệnh khi giao hợp với người bị bệnh này. Trẻ sơ sinh có thể bị người mẹ lây truyền bệnh này trong khi sinh nở. Dù đa số người bệnh không có triệu chứng, họ vẫn có thể lây bệnh lậu.

Nếu tôi chỉ giao hợp bằng miệng hoặc qua ngã hậu môn có an toàn hay không?

Bệnh lậu cũng có thể lây lan khi giao hợp bằng miệng hoặc ngã hậu môn.

Nếu tôi bị lây bệnh thì sao?

Nếu bạn giống đa số người khác, bạn sẽ không bị

triệu chứng nào hết. Mặt khác, bạn có thể có các triệu chứng như đau rát khi đi tiểu hoặc "chảy chất dịch" từ dương vật hoặc âm đạo. Nếu là nữ, bạn có thể bị đau ở bụng. Đây có thể là vì bị viêm vùng chậu (PID) do bệnh lậu gây ra. PID có thể cản trở bạn thụ thai. Nếu không chữa trị, bệnh này có thể làm hư các khớp, tim hoặc não của bạn. Bệnh lậu cũng khiến bạn dễ bị HIV hơn.

Điều trị bệnh lậu bằng cách nào?

Bệnh lậu có thể được điều trị bằng thuốc trụ sinh. Chữa trị chậm trễ có thể khiến bạn bị các vấn đề nghiêm trọng. Cả bạn lẫn người bạn đời phải được điều trị.

HPV - Human Papillomavirus

HPV là gì và bạn bị lây bệnh này bằng cách nào?

Papillomavirus ở người (HPV) là loại STI siêu vi rất thông thường. Bạn bị lây HPV khi tiếp xúc mật thiết. Trẻ sơ sinh có thể bị người mẹ lây truyền bệnh này trong khi sinh nở. Dù đa số người bệnh không có triệu chứng, họ vẫn có thể lây bệnh HPV.

Nếu tôi chỉ giao hợp bằng miệng hoặc qua ngã hậu môn có an toàn hay không?

HPV cũng có thể lây lan khi giao hợp bằng miệng hay hậu môn.

Nếu tôi bị lây bệnh thì sao?

Nếu bạn giống như hầu hết mọi người, bạn sẽ không bị triệu chứng nào hết. Một số người bị HPV sẽ bị mụn cóc, thường là ở vùng bộ phận sinh dục. Người bị HPV có thể bị ung thư cổ tử cung, ung thư dương vật hoặc ung thư hậu môn. Trẻ sơ sinh bị lây bệnh này từ mẹ có thể bị mụn cóc trong cổ họng.

Điều trị HPV bằng cách nào?

Đa số người bị HPV đều tự hết. Tuy nhiên, một số người sẽ bị mụn cóc hoặc ung thư. Dù có thể điều trị mụn cóc, nhưng chúng có thể mọc trở lại. Đối với nữ giới, xét nghiệm Pap có thể phát hiện những thay đổi do HPV gây ra trước khi biến thành ung thư. Tiếp theo kết quả xét nghiệm PAP bất thường và/hoặc chẩn đoán ung thư cổ tử cung, điều trị sớm là điều cần thiết. Điều trị càng sớm, bạn càng có nhiều khả năng chữa khỏi bệnh. Tất cả phụ nữ có giao hợp nên nói chuyện với bác sĩ về lúc nào nên bắt đầu làm xét nghiệm Pap đều đặn.

Tôi có thể làm những gì khác để giảm thiểu nguy cơ bị lây bệnh này?

Thiếu nữ nên được chủng ngừa HPV. Giờ đây nam thanh niên cũng nên chủng ngừa HPV. Tuy nhiên, chủng ngừa HPV không ngừa tất cả các loại HPV gây ra ung thư và mụn cóc. Thời gian

hiệu nghiệm của thuốc chủng này hiện vẫn chưa rõ.

Viêm gan B

Viêm gan B là gì và bạn bị lây bệnh này bằng cách nào?

Viêm gan B là loại STI siêu vi nghiêm trọng, ảnh hưởng đến gan. Vì bệnh này lây lan qua máu và chất dịch cơ thể, bạn có thể bị lây bệnh khi giao hợp hoặc xì chung kim chích với người bị bệnh này. Trẻ sơ sinh có thể bị lây bệnh này từ người mẹ trong khi mang thai. Dù nhiều người bệnh không có triệu chứng, họ vẫn có thể lây bệnh viêm gan B.

Nếu tôi chỉ giao hợp bằng miệng hoặc qua ngã hậu môn có an toàn hay không?

Viêm gan B cũng có thể lây lan khi giao hợp qua ngã hậu môn. Vì trong nước miếng và các chất dịch cơ thể khác có thể có siêu vi khuẩn gây bệnh viêm gan B nên bạn có thể bị lây bệnh viêm gan B khi giao hợp bằng miệng.

Nếu tôi bị lây bệnh thì sao?

Bạn có thể không bị triệu chứng nào hết. Mặt khác, bạn có thể bị các triệu chứng như suy nhược, ăn mất ngon và buồn nôn. Da hoặc mắt của bạn có thể nhìn có vẻ vàng. Dù đa số người bị viêm gan siêu vi B sẽ hết bệnh, một số người sẽ bị bệnh này suốt đời. Khi bị bệnh này suốt đời, điều đó có thể khiến gan bị hư hại, bị ung thư gan và tử vong.

Điều trị viêm gan B bằng cách nào?

Viêm gan B có thể điều trị được bằng thuốc nhưng tốn kém, có gây ra tác dụng phụ và chỉ hiệu nghiệm đối với một số người. Em bé của bạn cần được tiêm chủng đặc biệt nếu bạn bị bệnh viêm gan B và bạn có thai.

Có điều nào khác tôi có thể làm để giảm nguy cơ bị lây bệnh hay không?

Thuốc chủng viêm gan B rất hiệu nghiệm. Tất cả trẻ em và người sống chung với người bị bệnh này suốt đời nên được chủng ngừa. Ngoài ra, người tiêm chích ma túy cũng như nam giới giao hợp với nam giới cũng nên chủng ngừa.

HIV/AIDS

HIV/AIDS là gì và bạn bị lây bệnh này bằng cách nào?

HIV là siêu vi khuẩn xâm nhập hệ miễn dịch và từ từ hủy diệt nó. Tình trạng này làm khả năng đề kháng các bệnh nhiễm trùng và ung thư của cơ thể bạn bị suy giảm. Nếu không điều trị, người bị nhiễm HIV sẽ bị bệnh AIDS, rồi có thể bị tử vong. Bạn bị lây HIV khi giao hợp với người bị bệnh này.

Đa số người bệnh không có triệu chứng. Nhưng, ngay cả khi không có triệu chứng, họ có thể lây HIV. Bạn cũng có thể bị lây HIV khi tiếp xúc với máu có siêu vi khuẩn bệnh này. Bạn sẽ rất dễ bị lây bệnh này nếu bạn có nhiều bạn tình hoặc tiêm chích ma túy. Trẻ sơ sinh có thể bị người mẹ lây truyền bệnh này trong thời kỳ mang thai. Bạn không thể bị lây HIV khi tiếp xúc thông thường như bắt tay hoặc ôm. ²

Nếu tôi chỉ giao hợp bằng miệng hoặc qua ngã hậu môn có an toàn hay không?

Giao hợp qua ngã hậu môn là cách giao hợp rất dễ bị lây HIV. HIV cũng có thể lây lan khi giao hợp bằng miệng.

Nếu tôi bị lây bệnh thì sao?

Thoạt đầu, nhiều khi bạn chỉ bị các triệu chứng nhất thời giống như bị cúm (mệt mỏi, sốt, đau nhức). Bạn có thể không bị các triệu chứng khác trong nhiều năm. Ngay cả khi không có triệu chứng, bạn vẫn có thể lây bệnh khi giao hợp. Nếu sau này bạn bị AIDS, bạn có thể bị ung thư hoặc nhiều bệnh nhiễm trùng khác mà người khác có thể đề kháng dễ dàng.

Điều trị HIV/AIDS bằng cách nào?

Nếu bị HIV, bạn có thể kéo dài mạng sống bằng cách sử dụng thuốc hàng ngày trong suốt phần đời còn lại. Tuy nhiên, các loại thuốc này đắt tiền và gây ra những phản ứng phụ đáng kể. Nếu bạn đang mang thai, hiện nay có rất nhiều loại thuốc tốt để giảm nguy cơ em bé bị lây HIV. Bạn cũng nên nói chuyện với bác sĩ về các biện pháp phòng ngừa khác cho em bé của mình.

Bệnh giang mai

Bệnh giang mai là gì và bạn bị lây bệnh này bằng cách nào?

Bệnh giang mai là loại STI vi khuẩn. Bạn bị lây bệnh khi giao hợp với người bị bệnh này. Bạn thường bị lây bệnh khi tiếp xúc với vết loét hoặc mảng có vi khuẩn bệnh này, có thể là ở bộ phận sinh dục hoặc đôi khi ngay cả ở miệng. Trẻ sơ sinh có thể bị lây bệnh này từ người mẹ trong thời kỳ mang thai. Đa số người bệnh không nhận thấy bị bất kỳ triệu chứng nào, nhưng họ vẫn có thể lây bệnh giang mai.

Nếu tôi chỉ giao hợp bằng miệng hoặc qua ngã hậu môn có an toàn hay không?

Bệnh giang mai cũng có thể lây lan khi giao hợp bằng miệng hoặc qua ngã hậu môn.

Nếu tôi bị lây bệnh thì sao?

Các triệu chứng bệnh giang mai thường tương tự các bệnh khác. Thoạt đầu, bạn có thể bị các vết lở không đau đớn gì hết trong vài tuần lễ. Nếu không điều trị, bệnh giang mai sẽ chuyển nặng. Sau đó,

bạn cảm thấy như thể mình bị cúm. Vào thời điểm này, bạn có thể thấy mình bị nổi ban. Nếu vẫn không điều trị, bệnh giang mai có thể khiến bạn bị mù, tổn thương não, tổn thương tim và tử vong. Nếu đang mang thai, bạn có thể bị sảy thai hoặc tử sản. Em bé sinh ra bị bệnh giang mai có thể bị dị tật bẩm sinh nặng. Bệnh giang mai cũng khiến bạn dễ bị HIV hơn.

Điều trị bệnh giang mai bằng cách nào?

Bệnh giang mai có thể điều trị bằng thuốc trụ sinh nhưng sẽ không phục hồi bất kỳ thiệt hại nào đã xảy ra. Điều trị chậm trễ có thể khiến bạn bị các vấn đề nghiêm trọng. Cả bạn lẫn người bạn đời đều phải được điều trị.

Trichomonas

Trichomonas là gì và bạn bị lây bệnh này bằng cách nào?

Bệnh trùng roi (Trichomoniasis) là loại STI rất thông thường và do ký sinh trùng gây ra. Bạn bị lây bệnh khi giao hợp với người bị bệnh này. Trẻ sơ sinh có thể bị người mẹ lây truyền bệnh này trong khi sinh nở. Dù đa số người bệnh không có triệu chứng rõ ràng, họ vẫn có thể làm lây bệnh trùng roi. Trùng roi có thể sống trong cơ thể trong nhiều năm mà bạn không biết nếu nó không được chẩn đoán và điều trị.

Nếu tôi bị lây bệnh thì sao?

Nếu bạn giống đa số người khác, bạn sẽ không bị triệu chứng nào hết. Không phải phụ nữ nào cũng nhận thấy triệu chứng bệnh này nhưng một số phụ nữ có thể nhận thấy:

- chất dịch đầy bọt màu vàng-xanh tiết ra từ âm đạo;
- mùi hôi âm đạo khó chịu
- ngứa âm đạo hoặc cảm giác nóng rát
- bị đau trong khi giao hợp

Đa số đàn ông không bị triệu chứng nào đáng chú ý nhưng một số nam giới có thể nhận thấy chất dịch tiết ra từ dương vật và cảm giác rát nóng khi đi tiểu.

Bệnh trùng roi có thể liên quan đến trường hợp sinh non và cũng làm tăng nguy cơ bị HIV.

Nếu đang mang thai, bạn có thể sẽ sinh non. Bệnh trùng roi cũng khiến bạn dễ bị bệnh HIV hơn.

Điều trị bệnh trichomonas bằng cách nào?

Bệnh trùng roi có thể điều trị bằng thuốc trụ sinh. Cả bạn lẫn người bạn đời đều phải được điều trị.

Tài liệu Tham khảo: The Medical Institute for Sexual Health và các tờ thông tin của Bộ Y tế New South Wales.